

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Mr. drs. J.W.E. Spies
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rob-rfv.nl

Contactpersoon
Gerber van Nijendaal

T 070-426 72732
gerber.nijendaal@rob-rfv.nl

Kenmerk
2012-0000170764

Uw Kenmerk
2012-0000122115

Datum 16 april 2012
Betreft Advies actualisatie handleiding artikel 12 Fwv

Geachte mevrouw Spies,

Bij brief van 27 februari 2012 vraagt u de Raad voor de financiële verhoudingen om advies over de actualisatie van de handleiding artikel 12 Fwv. Het betreft een nadere toelichting op de berekening van het gewogen gemiddelde OZB-tarief dat geldt voor toelating tot artikel 12, de aanpassing van de passage over het grondbeleid en een verklarende toelichting op de negatieve reserve. De Raad beperkt zijn advies tot de laatste twee genoemde inhoudelijke wijzigingen.

De Raad is van oordeel dat het van belang is zich voortdurend rekenschap te geven in hoeverre de handleiding artikel 12 voldoende toegerust is om in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. De verslechtering van de financiële situatie bij gemeenten, onder andere als gevolg van tekorten op de bijstand, de sociale werkvoorzieningen en de grondexploitaties kan mogelijk leiden tot een toenemend beroep op artikel 12. Daarmee wordt een beroep gedaan op de intergemeentelijke solidariteit. Het is van belang voor het draagvlak van het stelsel is het van belang een heldere en houdbare beleidslijn te ontwikkelen.

De Raad is van oordeel dat bij het honoreren van grondexploitatieverliezen binnen artikel 12 terughoudendheid geboden is. Het gaat (veelal) om bedrijfsmatige risico's. Daarbij zijn de mogelijkheden om nog niet gerealiseerde verliezen op te voeren groot. Deze moeten volgens het BBV vervolgens wel in één keer worden genomen. Dit maakt dat het eigen gemeentelijke beleid van grote invloed is op de grondexploitatie. De resultaten van de grondexploitatie zijn daarbij conjunctuurgevoelig.

De Raad acht het redelijk dat voor het deel van de aanvullende uitkering dat dient ter dekking van de voorzieningen die worden getroffen voor tekorten op de grondexploitatie, een terugbetalingsverplichting kan worden opgelegd. Voorwaarde

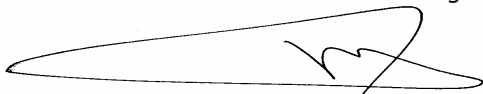
is wel dat duidelijk is welk deel van de aanvullende uitkering dat betreft en voor welke periode dit geldt. Dit dient in een bijzonder voorschrift bij de beschikking duidelijk te worden omschreven.

Datum
16 april 2012
Kenmerk
2012-0000170764

De Raad heeft eerder te kennen gegeven dat aan een terugbetalingsverplichting die afhankelijk is van het te behalen resultaat in een bepaalde periode allerlei haken en ogen kleven. ¹ De Raad acht het wel denkbaar dat de gemeente (een deel van) de saneringsbijdrage ten aanzien van de grondexploitatie - onafhankelijk van het uiteindelijk te behalen resultaat - terug moet betalen. De aanvullende steun geldt daarbij als een soort overbruggingskrediet in de vorm van een renteloze lening. Dit heeft hetzelfde effect als het vergroten van de eigen inspanning. De huidige handleiding voorziet echter niet expliciet in deze mogelijkheid.

De Raad kan instemmen met het voorstel tot onderverdeling van de algemene reserve op basis van de oorzaken. De lasten voortvloeiend uit het wegwerken van de (gecorrigeerde) negatieve reserve zullen in maximaal 5 jaar bij het relevante tekort worden betrokken; voor tekorten die worden veroorzaakt door tekorten van de grondexploitatie en/of stads- en dorpsvernieuwing geldt in verband met de conjunctuurgevoeligheid een periode van in de regel maximaal 10 jaar. Uit de toevoeging, dat een uitzondering hierop mogelijk is wanneer het verlies is veroorzaakt door eigen beleid of als het verlies nog niet definitief is gerealiseerd, maakt de Raad op dat een nog langere periode kan worden overwogen. De Raad vindt een termijn van meer dan 10 jaar voor het saneren van tekorten erg lang maar in uitzonderlijke situaties aanvaardbaar. De Raad kan er mee instemmen dat een langere periode mogelijk moet zijn indien het tekort veroorzaakt is door eigen beleid. De definitieve realisatie van het verlies is in veel gevallen afhankelijk van het beleid van de gemeente zelf. Het streven dient er echter op gericht te zijn de verliezen, zodra dit mogelijk is, indien mogelijk nog tijdens de artikel 12-procedure, te kwantificeren. Wanneer dit niet mogelijk is, vergt dit een duidelijke motivering en toelichting op wat het gevolg is voor het saneren van de negatieve algemene reserve. Het gevolg van het op deze wijze opnemen in de handleiding is dat gemeenten er belang bij hebben verliezen definitief te maken. Hij adviseert u de uitzondering in deze zin te verduidelijken.

De Raad voor de financiële verhoudingen,



Mr. M.A.P. van Haersma Buma, voorzitter



Dr. C.J.M. Breed, secretaris

¹ Rfv, Toepassing artikel 12 Boarnsterhim 2011, 26 maart 2012.